

Список використаних джерел:

1. Європейський суд з прав людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.echr.coe>.
2. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/go/995_004.
3. Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини : навч.-практ. посіб. / Т.І. Дудаш. – К. : Алерта, 2013. – 368 с.
4. Відділ дослідження Європейського суду з прав людини. Огляд судової практики Суду по питаннях свободи віросповідання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.echr.coe>.
5. Case of Hasan and Chaush v. Bulgaria. (Application no. 30985/96). [online] Available at: <<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-58921>>.
6. Case of 97 members of the Gldani congregation of Jehovah's witnesses and 4 others v. Georgia. (Application no. 71156/01). [online] Available at: <<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-80395>>.
7. Case of Buscarini and others v. San Marino. (Requête n°/application no. 24645/94) – офіційний сайт ЄСПЛ. [online] Available at: <<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-58915>>.
8. Affaire Valsamis c. Grèce. (Requête no 21787/93). [online] Available at: <<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-62571>>.
9. Справа «Свято-Михайлівська парафія проти України» («Svyato-Mykhaylivska Parafiya v Ukraine») [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-126171>.
10. Otto-Preminger-Institut v. Austria. (Application No. 13470/87). [online] Available at: <<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-45571>>.
11. Case of Eweida and others v. The United Kingdom. (Applications nos. 48420/10, 59842/10, 51671/10 and 36516/10). [online] Available at: <<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-115881>>.

ФАТХУТДІНОВ В. Г.,
кандидат юридичних наук, доцент

УДК 340.1

**РОЛЬ ОЦІНКИ У ФОРМУВАННІ СИМУЛЯКРІВ І ПРОВАДЖЕННІ
СИМУЛЯТИВНОЇ ПРАКТИКИ В ДІЙСНІСТЬ
ПІД ЧАС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ**

Уперше здійснено дослідження змісту симулякрів та показано їх практичний вплив на забезпечення громадської безпеки. Основою правильного розуміння форм та методів впровадження симулятивної практики визначено оцінку. Обґрунтовано корелятивний зв'язок між симулятивною практикою та гібридною війною проти України.

***Ключові слова:** громадська безпека, національна безпека, симулякри, симулятивна практика, національні інтереси.*

Впервые проведено исследование содержания симулякров и показано их практическое влияние на обеспечение общественной безопасности. Основой правильного понимания форм и методов внедрения симулятивной практики определено оценку. Обоснованна корреляционная связь между симулятивной практикой и гибридной войной против Украины.

Ключевые слова: общественная безопасность, национальная безопасность, симулякры, симулятивная практика, национальные интересы.

This is the first scientific research, dedicated to simulacrum and their impact to ensuring public security. The basis of correct understanding of forms and methods of using simulation practice is determined as evaluation.

Key words: public security, national security, simulacrum, simulation practice, national interests.

Вступ. Геопросторові трансформації, передусім зміна просторів безпеки, спричинили безкоренесанс, за якого вчені та дослідники прагнуть дедалі частіше звертати свою наукову увагу до проблем забезпечення національної безпеки.

І якщо раніше безпекові проблеми були у фокусі наукової уваги лише співробітників Національного інституту стратегічних досліджень (далі – НІСД), які в той чи інший час здійснювали відповідно до власних функціональних обов'язків такі дослідження (С. Гнатюк, В. Горбулін, С. Дрьомов, Д. Дубов, А. Качинський, К. Кононенко, Б. Парахонського, С. Сьоміна та інші) [1–4], то останнім часом безпекова тематика стала доволі популярним предметом розгляду науковців, причому за різними напрямками наукових досліджень.

У цьому ракурсі слід відмітити таких дослідників, як О. Бодрук, С. Кандауров, Г. Костенко, Б. Кормич, М. Левицька, М. Мельник, В. Настюк, Н. Нижник, А. Новицький, С. Павленко, Г. Пономаренко, В. Паламарчук, М. Пальчук, М. Пендюра, Г. Почепцов, Г. Ситник, З. Чуйко та інших [5–12].

Окремо слід виділити праці наукової школи доктора юридичних наук В. Ліпкана, у яких у рамках сформованої епістемологічної спільноти здійснюється системне дослідження національної безпеки як цілісного екзистенціального феномена (Н. Баланюк, Р. Банк, В. Вац, М. Дімчогло, І. Діордіца, М. Довгань, О. Дьоміна, В. Залізняк, В. Кір'ян, В. Кобринський, А. Лобода, В. Майоров, Ю. Максименко, О. Мандзюк, П. Матвієнко, Л. Рудник, К. Татарникова, К. Череповський, О. Шепета та інші) [13–22].

Натомість, незважаючи на значну кількість розвідок, присвячених висвітленню різних аспектів безпеки, нині відсутні дослідження, що стосуються безпосереднього впливу симулякрів та впровадження симулятивної практики як одного з методів ведення гібридної війни проти України, а також їхнього впливу на громадську безпеку, що й визначає актуальність цієї наукової статті.

Постановка завдання. Необхідність формування парадигмального розуміння підвалин форм і методів впровадження симулятивної практики під час контексті гібридної війни проти України в контексті забезпечення громадської безпеки й обумовило мету цієї статті.

Результати дослідження. Передусім слід звернутися до етимології слова «симулякрум» або «симулякр».

Симулякрум (лат. *simulare* – прикидуватися) – термін, що має два різні значення залежно від репрезентативної та нерепрезентативної моделі застосування.

Платон визначав симулякрум як копію копії, відображення відображення, подвоєння подвоєння, яке, як і копія, претендує на позначення оригіналу, прототипу. Копія володіє схожістю з референтом, оскільки буде себе за зразком ідеї, а *симулякрум* – це копія копії, яка позбавлена подібності.

Еклезіаст зазначав, що *симулякр* – це зовсім не те, що приховує собою істину, це істина, яка приховує, що її немає. Симулякр і є істина.

Оскільки симуляція виявляється іманентною реальності, то немає можливості говорити про якусь присутність, базу, оригінал. Таким чином, наприклад, імітація вільних виборів на тимчасово окупованих територіях (АР Крим, Луганська та окремі частини Донецької області) дають підстави твердити, про застосування симулякрів під час проведення інформаційно-психологічних операцій проти українського населення на цих територіях. При цьому особливість симулякрів полягає в тому, що вони не зачіпають принципу реальності, адже реальність просто чітко та уміло маскується:

– *псевдовибори* – під дулами автоматів, за умови фактичної відсутності вибору за «правильного формулювання питань»;

– *псевдовлада* – абсолютна маріонеточна та залежна від Москви, контрабанди та продажних чиновників України, які самостійно не в змозі реалізувати державну політику;

– *зелені чоловічки* – організовані з єдиного центру, озброєні найманці з іноземних держав, які не мають знаків розрізнення та не ідентифікують себе (до моменту їх затримання офіційними органами держави й проведення відповідних процесуальних дій) з жодною з держав, які реалізують політику дестабілізації в Україні, тощо.

Симулякри дуже ефективні під час здійснення таких операцій і ведення гібридних війн, адже вони підривають і стирають межі між реальністю, доповненою й спотвореною та віртуальністю.

Для повної картини застосування симулякрів проти України та її населення спочатку наведемо етапи процесу симуляції, які розробив С. Бодрийяр [23, с. 595; 24], і паралельно будемо ілюструвати її прикладами з різних етапів тимчасової окупації України.

Важливим поворотним моментом у цьому процесі симуляції є перехід від знаків, які дисимілюють щось, до знаків, що приховують від нас той факт, що вони не означають нічого. Так, наприклад, ані жителі анексованого Криму, ані жителі так званих ЛНР чи ДНР не зможуть виїхати в жодну країну, окрім Росії. Їхні діти не зможуть навчатися в жодній школі, вищому навчальному закладі, отримувати медичну та інші види допомоги в жодній країні світу, окрім Росії. Таким чином, обрання цього рішення перемістило жителів тимчасово окупованих територій до віртуального світу, створеного симулятивною практикою.

Перше передбачає теологію істини, друге знаменує століття симуляції та симулякрів.

На зміну реальності приходять гіперреальність, коли будь-яка можливість пізнати реальне є утопічною й одночасно зростає ностальгія за якоюсь справжністю, задовольнити яку фактично є неможливим, оскільки така ностальгія призводить до подальшої ескалації й інтенсифікації симуляції.

Так, наприклад, «ДНР» існує як бажання, ствердження того, що вона є реальною країною (республікою), реальною окремою частиною міжнародного товариства. «ДНР» існує для того, щоб усі інші вірили, що все решта теж реально, тоді як Україна є нереальною:

– Україна як держава – це трагічна помилка історії, яку потрібно якнайскоріше виправити;

– Україна завжди була складовою частиною Росії – Малоросією;

– Української мови ніколи не існувало: вона це є діалектом російської мови (посилання на Валуєвський циркуляр та Римський Указ)

– київська хунта незаконно захопила владу – экс-президента В. Януковича не було усунуто від влади жодним передбаченим законодавством України способом;

– українські карателі знищують мирне населення Сходу,

– американський уряд є організатором революції гідності, він прагне встановити контроль над Україною з подальшим розміщенням зброї біля кордонів України

– для проведення сучасної демаркаційної лінії між українцями та росіянами уведено в обіг терміни «укропи» (українці, які повідують концепції соборної та незалежної держави) та ватники (росіяни, які сповідують політику В. Путіна) тощо.

Більше того, існування так званої ДНР покликано створити ілюзію того, що справжня Україна є несправжньою, що її ніколи не існувало: звідси і фальсифіковані та перекручені трактування історичних фактів, відверта брехня з історичними подіями, демонстраціями намальованих у фотошопі мап, свідченням переодягнених акторів із Росії від імені «пере-

січних українських громадян» або «жителів Донецьку» про погану економічну ситуацію в країні, авіаудари Збройних Сил України по мирним жителях і так далі.

Таким чином, завдання симулякра з ДНР – зробити Україну в уяві населення окупованих території гіперреальною, тобто перетворити справжню Україну на симулякр (копію копії) і таким чином перетворити уявлення про Україну на фантом.

Етапи симуляції	Порядок репрезентації	Події в АР Крим
знак початково становить собою відображення певної субстанціональної реальності	порядок причастя, таїнства	Крим – не Україна, а окрема її частина
далі він починає викривлювати його	порядок спотворення, перекручування	Крим – це Росія. Крим завжди був російським. У Криму утискають російськомовне населення, населення карають за вживання російської мови, насадження української мови відбувається силовими методами й методами залякування. Населення хоче повернутися до «своєї історичної Батьківщини» – Росії. Київська хунта та карателі знищують усіх, хто говорить російською
маскує не що інше, як відсутність подібної субстанціональної реальності	порядок чарівництва	Без Севастополю немає Росії. Жити в Росії – мати велику пенсію. Жити в Росії – мати ціни, як за часів СРСР. Життя в Росії – ностальгія за минулим, передусім за СРСР. Потрібно захистити російськомовне населення. Потрібно організувати вибори, результат яких уже заздалегідь відомий. Потрібно внести зміни до внутрішнього законодавства РФ щодо можливості приєднання анексованої території до складу власної держави. Путін нас врятує. Україна не має права вирішувати питання щодо членства в НАТО без згоди Росії.
обертається на свій власний симулякр і втрачає будь-яке відношення до будь-якої реальності	порядок симуляції	обертається на свій власний симулякр і втрачає будь-яке відношення до будь-якої реальності Порядок симуляції Приєднання анексованої території до Росії. Видача російських паспортів жителям півострова. Запровадження утиску кримських татар. Насадження власних патернів суспільного життя Запровадження дії власного законодавства на території України

Отже, ідеться не про вигадану недостовірну репрезентацію реальності, а про прийняття того факту, що реальність як така початково включає до власної структури симуляцію, репрезентацію, фікцію й тим самим рятує сама себе.

Важливим моментом під час аналізу симулякрів виступає розгляд поняття «оцінка», яке означає аксіологічне ставлення людини до всього нормативно представленого багатоманіття предметних проявів людської життєдіяльності й можливостям їх пізнавального та практичного засвоєння [23, с. 471].

Аналіз категорії «оцінка» виявив її органічний зв'язок із внутрішнім світом індивідів, історичну варіативність і складну взаємозалежність з усіма атрибутивними характеристиками родового життя. Так, під час анексії Криму за допомогою багаторічної професійної роботи спецслужб Росії, а також бездарної державної політики України на території півострова було сформовано чітке уявлення про те, що Крим – не Україна, а Севастополь завжди був містом руської слави. Українська влада роками нехтувала питаннями інформаційної роботи в цьому регіоні, повсякчас потурала місцевим елітам у корупції, запевняючи себе в тому, що купують спокій.

Натомість внутрішній світ кримчан почав існувати самостійним життям, особливо в місцях компактного перебування російськомовного населення та військового контингенту. Значна кількість спецоперацій із дискредитації влади в Україні, формування спотвореної уяви про помилку М. Хрущова, нищення паростків української державності, що мали б формувати громадянську належність жителів автономії як українців, призвели до того, що анексія території України й фактичний перехід громадян у позаправовий статус був інтерпретований як позитивний факт. Так, жоден житель Криму з російським паспортом не зможе виїхати за кордон, окрім Росії, отримати переваги від вільного світу.

Тому важливість розгляду категорії «оцінка» є без перебільшення знаковою, адже вона дозволяє зрозуміти механізми прийняття тих чи інших рішень громадянами країнами: чому кримчани майже з оплесками зустрічали найманців із Росії, а в Харкові після невдалої спроби захоплення будівлі міської ради внаслідок професійних дій спецслужб, а також чіткої та однозначної державницької позиції харків'ян влада України відстояла права громадян жити у своїй, а не надуманій державі на кшталт ХНР (Харківська народна республіка). Аналогічне врахування оцінки таких подій одеситами дало змогу запобігти масовим безладам і безчинствам незаконних збройних формувань в Одесі, які висловили своєї чітке «ні» так званому «руському миру».

Слід зважати на той факт, що без оцінки не обходиться жоден індивід. Саме тому на російському телебаченні постійно транслюють інтерв'ю з начебто місцевими жителями (які почасти виявляються артистами з Росії та не мають жодного відношення ані до України, ані до місцевості, щодо якої його репрезентують як «корінного жителя»).

Однією з проблем безпекової політики України є відсутність системного методологічного інструментарію оцінки тих чи інших подій із подальшим виробленням напрямів державної політики щодо управління ними.

На жаль, фахівці НІСД і зараз тупцюють на одному місці, продовжуючи здійснювати не стільки аналітику, скільки коментувати підготовлені ними же різноманітні документи концептуального та стратегічного рівня у сфері національної безпеки або же викладати й подавати за свої думки переклад окремих безпекових документів країн Європейського Союзу. Так, в аналітичній доповіді 2015 року стосовно концептуальних засад розвитку системи забезпечення національної безпеки про гібридну війну було згадано лише 2 рази, і то в контексті перекладу положень перспектив європейської безпеки [3, с. 17–18], а про симулятивну практику та симулякри взагалі не було згадано ані слова, так само як і про громадську безпеку в цій доповіді ми не знайшли жодного згадування [3].

Відтак цілісне розуміння оцінки виступає не стільки даниною та вимогою філософів, скільки реальною потребою, що може знайти свою реалізацію в рамках аксіології.

Безпосередньою природною передумовою оцінки, що склалася в процесі біологічної еволюції людини, виступає емоція, особливий психофізіологічний механізм, що утримує

життєві процеси в їх оптимальних межах і закріплює правильність та повноту тієї чи іншої дії, її відповідність початковій потребі. Цим можна пояснити, що будь-якому захопленню передували слізливі розказні начебто жителів, особливо жінок, які зі сльозами на очах розповідали про «хунту, київських карателів, правий сектор тощо».

Особливим цинізмом прославився репортаж російських ЗМІ про те, що на Майдані, начебто, розп'яли хлопця, а потім його розчленували, піджарили та з'їли. Незважаючи на абсурдність більшості інформаційних контентів у російських ЗМІ, вони сформували стійку уяву про те, що в Україні всім, хто говорить російською мовою, загрожує смерть, а європейський вибір України – це запродання американцям і пряма загроза встановлення військових баз на території України з подальшим розміщенням відповідних систем ПРО, які прямо загрожуватимуть безпеці Росії. Більше того, будь-яка розповідь про український націоналізм супроводжується на екранах демонстрацією осіб із нацистською символікою або таких, що роблять відповідні нацистські рухи вітання руками.

Таким чином, Україна є ворог, якого слід знищити й примусити до «послухання» та виконання московських забаганок. Примус до дружби в Росії дорівнює повному знищенню національної ідентичності, тому є неприйнятним жодному із цивілізованих суспільств, які чітко дали свою оцінку діям поки що діючої влади Росії.

Із цією метою в медійний простір було уведено емоційну складову: будь-яка інформація про Україну подавалася лише в негативному контексті, викликаючи формування стійких негативних емоцій до України, власно відчуження від поняття «братній народ». У свою чергу під час захоплення Криму саме це й не дало можливості нашому військовому контингенту, який нарахував на момент вторгнення найманців із Росії 18 тис. особового складу, адекватно оцінити загрозу та нейтралізувати її, а в разі неспроможності нейтралізації здійснити свій військовий обов'язок та знищити ворога незалежно від того, якої він національності, громадянства тощо, у тому числі й росіян.

Отже, емоційно в Росії для пересічних росіян українці вже давно не братній народ, а фашисти та карателі, які придушують російськомовне населення та взагалі становлять загрозу їхньому стабільному функціонуванню. Водночас для багатьох українців *до початку прямої військової агресії* Росії в Україні, яку військові фахівці датують серпнем 2014 року, російські вояки виступали братами по зброї, через що проти них свого часу не змогли застосувати зброю та дати їм адекватну відсіч. Однак часи змінились.

Відтак саме *знання оцінки* тих чи інших подій, а також цілеспрямовані дії, що передували й були спрямовані на формулювання конкретної оцінки на ті чи інші події, відіграли вирішальну роль під час захоплення Криму, втрати Луганську, частини Донецької області, а також повній мобілізації українства на боротьбу з ворогом на решті території нашої держави.

Теоретичний алгоритм формулювання потрібної російським спецслужбам оцінки виглядає таким чином:

1) *миттєва інтеграція внутрішніх та зовнішніх подразників* – Революція гідності 2014 року в Україні була інтерпретована як прихід до влади хунти, яка буде нищити все руське, вбивати та палити на кострах усіх, хто говорить російською мовою, а головне – мстити жителям Донбасу за президента, який представляв їхній регіон та одвічно був тягарем щодо європейського вибору. Одночасно Росія пропонує швидкий вихід із ситуації через організацію так званого вільного (навіть важко вживати це слово щодо Росії) під дулами автоматів найманців та люмпенізованих і маргінальних елементів із незаконних військових формувань волевиявлення з подальшим проголошенням народної республіки;

2) *залежно від характеру зовнішніх впливів і ступеню готовності внутрішніх механізмів вибір реакції стає альтернативним, набуваючи або позитивне забарвлення (почуття приємного, задоволення, спокій) або негативне (жах, тривога, нудьга, ностальгія)* – після проголошення так званих народних республік настає вибір емоційного стану. Навряд чи жителі Донбасу можуть сказати, що їх стан характеризується спокоєм, упевненістю у своєму майбутньому. І навіть ностальгія, яка належить до негативного емоційного стану, переконливо свідчить про дисонанс між внутрішнім бажанням повернути часи СРСР, передусім

рівень цін і заробітних плат або пенсій і стабільності, і зовнішнім впливом «Руського миру», який насправді виявився не таким, яким його так мальовничо зображували його глашатаї, обіцяючи великі до нестями пенсії, стабільність та разюче процвітання;

3) *завдяки механізму зворотного зв'язку відбувається наростаюче підсилення одного з модусів елементарної чуттєвості (страх перетворюється на жахіння, тривога перетворюється на патологічну фрустрацію тощо), що надає цьому модусу форми випереджуючого відображення – емоційного представлення, вираженого в мові тіла й адресованого ззовні – реалії життя в народних республіках, абсолютний хаос, беззаконня, відсутність громадської безпеки, впевненості в завтрашньому дні, а головне формування псевдо утворень, які не мають власної історії, тобто фактично не мають майбутнього – формують стійку хворобу соціальної структури, що уособлює населення цих республік. Ця хвороба є патологічною, але вона становить модус випереджуючого відображення кінцевості буття цих республік, неможливості та відсутності в них майбутнього. Така конечність буття, осягнення безперспективності розвитку призводить до наростання агресії в структурі населення та перетворює його на соціальну небезпечну масу людей, здатних до вчинення непрогнозованих дій;*

4) *завдяки нейрофізіологічним механізмам збудження та гальмування виражена зсередини готовність до дії перетворюється на спрямований поведінський акт (порушення громадського порядку, вчинення вбивств, тортур, терористичної та екстремістської діяльності тощо), тривалість якого визначається збереженням емоції – саме цим можна пояснити поступове витіснення українських медіа з тимчасово окупованих територій, тобто з метою встановлення тотального контролю над інформаційним простором. Це потрібно для того, щоб постійно тримати в певному емоційному стані населення цих територій, підтримувати в них ненависть до всього українського та прославляти уряд Росії, який постачає «дешеве вугілля», піднімає пенсії, соціальні виплати – формує світлу майбутню тощо. При цьому замовчується інформація про те, що причиною горя та страждань українського народу на окупованих територіях виступає Росія, яка цілеспрямовано знищила 65 з 95 шахт, утилізувала всі заводи, що перебували на окупованих територіях, а через свої гуманітарні конвої просто викрала все обладнання цілих заводів та металургійних комбінатів. Усередині ж самої Росії з метою уникнення соціальних конфліктів через падіння економіки, стрімке зубожіння населення, тотальну корупцію головними новинами виступає пропаганда щодо необхідності захисту російськомовних на Сході України, підтримки високих пенсій та соціальних виплат в окупованому Криму тощо. Навіть коли у квітні 2015 року в Сибіру спалахнула пожежа, у російських новинах на першому місці перебувала інформація щодо дискредитації української влади та фактів щодо необхідності підтримки російськомовного населення на окупованих територіях. Таким чином, постійна підтримка негативних емоцій є необхідною умовою формування керованої та прогнозованої оцінки індивідами тих чи інших подій.*

На жаль, процеси антропосоціогенезу не змогли зсунути з місця цей механізм, і його імплементація в дійсність має конкретні приклади, які ми навели вище.

Важливими і такими, що можуть бути інтерпретованими для нашого дослідження, є бути такі висновки [23, с. 473].

1. Підґрунтям, на якому формується оцінка, виступають аксіологічні відношення, за яких у первісному суспільстві масштаб і кінцева мета детерміновані корисністю, а в умовах цивілізації – цінністю. Зокрема, під час обрання свого подальшого шляху під час опитування громадян щодо відокремлення від України та приєднання до Росії більшість українського населення Криму обрало користь від набуття російського громадянства: підвищена заробітна платня в працівників бюджетної сфери, висока пенсія. Жодним чином не обговорювалися питання ціннісної спорідненості українського населення Криму та російського. Більше того, саме через ціннісний ареал кримськотатарський етнос українського соціуму не сприйняв це опитування, не брав у ньому участі та не визнав його результати, через що проти нього почалися різноманітні провокації та утиски.

2. Суб'єктом оцінки виступає індивід. За умови первісного ладу цей індивід ще не відокремлює власні потреби від потреб роду та общини, а в умовах цивілізації індивід має

чітко усвідомлювати не лише суспільні, а й особистісні потреби, цінності та інтереси. Таким чином, *об'єктом інформаційного впливу* виступає окремий індивід, його уподобання з урахуванням ментальності, інтелектуального та світоглядного рівня. На суб'єктному рівні кожній окремій соціальній групі під час проведення так званого опитування було обіцяно певні привілеї: зрадникам у правоохоронній і військовій сфері – соціальні гарантії, безпека від «карателів та київської хунти», працівникам бюджетної сфери – підвищену заробітну платню; пенсіонерам – пенсії. Таким чином, інформаційний вплив із боку Росії носив локальний, селективний, але системний характер, оскільки всі дії протягом незалежності України були спрямовані на підірив конституційного ладу, формування упередженого ставлення та взагалі викривлення та спотворення історії України, нав'язування власних стереотипів мислення та світогляду, постійної брехні щодо історичної спільної долі й так званого українсько-руського братства народів.

3. Об'єктом оцінки виступає предметність. Якщо в первісному суспільстві оцінки зорієнтовані на мінімізації розбіжностей у їх ставленні до спільних продуктів життєдіяльності, то за умов сучасної цивілізації – на максимізацію таких та їх стимуляцію з боку соціальних інститутів. З позицій діяльності російської пропаганди чітко вбачається належність формування емоцій за першим первісним типом, коли індивідуальне розчинюється в колективному, колективне виступає всезагальним благом, а благо та інтереси конкретної людини, якщо вони не відповідають загальному благу, нівелюються, а в деяких випадках і знищуються разом з особою-носієм тієї чи іншої оцінки, яка не співпадає з еталоном, прийнятим у цьому суспільстві. Вбивства опозиційних політиків, театральних діячів, митців – стала традиція російської політики, яка не визнає опозиційної думки, вихована в традиціях месіанства та тоталітарної імперії.

4. Лишаючись елементом проєктивної діяльності, оцінка постійно потребує зовнішнього підсилювача. Таким підсилювачем виступає пропаганда через ЗМІ, листівки, Інтернет, SMS-повідомлення. На кожному каналі на окупованих територіях постійно лунають негативні меседжі щодо української влади, вживається усталена та затверджена керівниками пропаганди термінологія («українські карателі», «київська хунта» тощо), таким чином на підсвідомому рівні формується стійка система негативних емоцій до української влади, українська влада визначається винуватою в усіх бідах населення, що лишилося на окупованих територіях: безладах, руйнації, безробітті, соціальних та інших негараздах. У сучасному суспільстві, особливо з розвитком інформаційних технологій, арсенал таких способів та засобів є дуже широким.

Нині також можемо констатувати стихійну кореляцію у сфері цінностей та оцінок. Насичення сфери безпеки різними модальностями цінностей, насичення науки полемікою щодо трактування цінностей, їх багатозначність трактування спричинили природне зосередження та трансформацію цієї проблематики до аксіологічної сфери.

Висновки. Отже, *оцінка стає дедалі більшим універсальним засобом аксіологізації родового життя*, яке все більше поглиблюється, показником зростаючої релятивності ціннісних розмежувань між людьми та формою концентрації уваги індивідів навколо найбільш значимої для сучасної епохи проблеми майбутнього як такого [23, с. 475].

Саме оцінка допомагає зрозуміти вагу та необхідність пріоритетизації національних інтересів, які ґрунтуються на національних цінностях. А. Тойнбі влучно зазначив [25, с. 587], що в процесі взаємодії різних культур форми суспільної організації більш-менш засвоюються успішно, натомість ядро культури, система цінностей та ціннісних орієнтацій – дуже важко й рідко.

Тому початкова ейфорія від так званого «руського міра» із часом зіштовхнеться з більш серйозними методологічними проблемами, що мають аксіологічне коріння: система цінностей російського народу й української нації є гранично різними, вони не співпадають за багатьма системотвірними параметрами, тому етноси або соціальні групи, які захочуть інтегруватися до російського соціуму, змушені будуть перебувати на периферії як ментального сприйняття їх із боку пасіонарного етносу, так і фізично відчувати зневагу та несприйняття з боку корінних народів Росії. Така доля спіткає тих, хто уподобав шлях користі на противагу шляху інтеграції цінностей, споріднення на базі цінностей.

Список використаних джерел:

1. Горбулін В. Системно-концептуальні засади стратегії національної безпеки України / В. Горбулін, А. Качинський. – К. : Євроатлантикінформ, 2007. – 592 с.
2. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки : [монографія] / В. Горбулін, А. Качинський. – К. : НІСД, 2010. – 288 с.
3. Концептуальні засади розвитку системи забезпечення національної безпеки України : [аналітична доповідь] / [О. Резнікова, В. Цюкало, В. Паливода, С. Дрьомов, С. Сьомін]. – К. : НІСД, 2015. – 58 с.
4. Актуальні виклики та загрози регіональній безпеці: висновки для України : [аналітична доповідь] / за заг. ред. К. Кононенка. – К. : НІСД, 2014. – 41 с.
5. Ситник Г. Безпековий вимір євроінтеграційних процесів: досвід для України / Г. Ситник // Гілея. – 2013. – № 75. – С. 514–517.
6. Ситник Г. Державне управління у сфері забезпечення національної безпеки України: теорія і практика : дис. ... докт. наук з держ. упр. : спец. 25.00.01 / Г. Ситник ; Національна академія держ. управління при Президентові України. – К., 2004. – 429 с.
7. Бодрук О. Структури воєнної безпеки: національний та міжнародний аспекти / О. Бодрук. – К. : НІПМБ, 2001. – 300 с.
8. Пендюра М. Національна безпека України в контексті сучасних європейських геополітичних трансформацій : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 / М. Пендюра ; Київський національний ун-т внутрішніх справ. – К., 2006. – 19 с.
9. Левицька М. Теоретико-правові аспекти забезпечення національної безпеки органами внутрішніх справ України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 / М. Левицька ; Національна академія внутр. справ. – К., 2002. – 206 с.
10. Чуйко З. Конституційні основи національної безпеки України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 «Конституційне право» / З. Чуйко. – Х., 2007. – 209 с.
11. Настюк В. Адміністративно-правові режими у сфері національної безпеки та протидії тероризму : [монографія] / В. Настюк. – К., 2008. – 245 с.
12. Пономаренко Г. Управління у сфері забезпечення внутрішньої безпеки держави: адміністративно-правові засади : [монографія] / Г. Пономаренко ; Харківський національний ун-т внутрішніх справ. – Х. : Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2007. – 448 с.
13. Ліпкан В. Адміністративно-правове регулювання національної безпеки України : [монографія] / В. Ліпкан. – К. : Текст, 2008. – 440 с.
14. Максименко Ю. Теоретико-правові засади забезпечення інформаційної безпеки України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 / Ю. Максименко ; Київський національний ун-т внутрішніх справ. – К., 2007. – 20 с.
15. Ліпкан В. Систематизація інформаційного законодавства України : [монографія] / [В. Ліпкан, В. Залізник] ; за заг. ред. В. Ліпкана. – К. : ФОП О. Ліпкан, 2012. – 304 с.
16. Ліпкан В. Правові та організаційні засади взаємодії суб'єктів протидії торгівлі людьми : [монографія] / [В. Ліпкан, О. Кушнір] ; за заг. ред. В. Ліпкана. – К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2013. – 376 с.
17. Ліпкан В. Адміністративно-правовий режим інформації з обмеженим доступом : [монографія] / [В. Ліпкан, В. Баскаков] ; за заг. ред. В. Ліпкана. – К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2013. – 344 с.
18. Ліпкан В. Адміністративна відповідальність за порушення порядку державної закупівлі товарів, робіт і послуг : [монографія] / [В. Ліпкан, М. Довгань] ; за заг. ред. В. Ліпкана. – К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2013. – 304 с.
19. Ліпкан В. Консолідація інформаційного законодавства України : [монографія] / [В. Ліпкан, М. Дімчогло] ; за заг. ред. В. Ліпкана. – К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2014. – 416 с.
20. Ліпкан В. Інкорпорація інформаційного законодавства України : [монографія] / В. Ліпкан, К. Череповський / за заг. ред. В. Ліпкана. – К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2014. – 408 с.
21. Ліпкан В. Правовий режим податкової інформації в Україні : [монографія] / [В. Ліпкан, О. Шепета, О. Мандзюк] ; за заг. ред. В. Ліпкана. – К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2015. – 440 с.

22. Ліпкан В. Адміністративно-правове регулювання діяльності недержавних пенсійних фондів в Україні : [монографія] / [А. Кафтя, В. Ліпкан, Н. Баланюк] ; за заг. ред. В. Ліпкана. – К. : ФОП О.С. Ліпкан, 2015. – 316 с.
23. Современный философский словарь / под общ. ред. В. Кемерова и Т. Керимова. – 4-е изд., испр. и доп. – М. : Академический проект ; Екатеринбург : Делова книга, 2015. – 823 с.
24. Бодрийяр Ж. Симулякры и симуляции / Ж. Бодрийяр ; пер. с фр. А. Качалова. – М. : Издательский дом «ПОСТУМ», 2015. – 240 с.
25. Тойнби А. Постижение истории / А. Тойнби. – М. : Прогресс, 1991. – 720 с.

ФЕДИНА Д. І.,
аспірант
(Інститут законодавства
Верховної Ради України)

УДК 347.962 (477)

СУДОВА ВЛАДА ЯК КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ

У статті аналізуються правова категорія «судова влада». Автор аналізує українське законодавство, що регламентує правову категорію «судова влада», позиції сучасних учених щодо цього актуального терміну. У результаті правового аналізу автор виділяє головні ознаки судової влади та пропонує авторське визначення судової влади. Зокрема, судова влада, на думку автора, є самостійною, незалежною гілкою державної влади, що гарантує фізичним та юридичним особам право на справедливий суд шляхом реалізації сукупності повноважень щодо здійснення правосуддя.

Ключові слова: *судова влада, правосуддя, Конституція України.*

В статье анализируется правовая категория «судебная власть». Автор анализирует украинское законодательство, которое регламентирует правовую категорию «судебная власть», позиции современных ученых относительно этого актуального термина. В результате правового анализа автор выделяет главные признаки судебной власти и предлагает авторское определение судебной власти. В частности, судебная власть, с точки зрения автора, это самостоятельная, независимая ветвь государственной власти, которая гарантирует физическим и юридическим лицам право на справедливый суд путем реализации комплекса полномочий относительно осуществления правосудия.

Ключевые слова: *судебная власть, правосудие, Конституция Украины.*

In the article is analysed legal category “department judicial”. An author analyses the Ukrainian legislation which regulates a legal category “department judicial”, positions of modern scientists in relation to it actual term. As a result of legal analysis an author selects the main signs of department judicial and offers author determination of department judicial. In particular, department judicial, from point of author, it is an independent branch of state power which avouches for physical and legal persons a right on a just court by realization of complex of plenary powers in relation to realization of justice.

Key words: *department judicial, justice, Constitution of Ukraine.*

